

Barcelona 11 de Abril de 1924

L'Esquella de la Torratxa

Any XLVII Número 2353 15 cèntims — Atrassats, 30

DIUMENGE DE RAMS

—No sé pas si lo que porto és el llorer de la glòria,
o la palma del martiri!

Carquinyolis Berenguer

CALDAS DE MONTBUY

“LA CONFIANZA” Confiteria i Pastisseria

Els Carquinyolis Berenguer es vénen en totes les bones pastisseries de Catalunya

Resseguiu el món sencê,
companyies, monopolis,
i en lloc hi ha carquinyolis
com els de *Cân Berengué*.

Són fets exquisidament
i el que els tasti una vegada
durà sempre al pensament
aquella dolçor sagrada.

SU PESO aumentará rápidamente tomando

Arrenolecitina

Reconstituyente granulado

Vigoriza, da vida y bienestar

Venta en centros de específicos y farmacias

DEPOSITO: Conde del Asalto n.º 68, Farmacia

BICICLETES

Motos

Accesoris i Sports

SANROMA

Balmes, 62 - Telèfon 1445 A - BARCELONA

BAÇAR DE “LA UNIÓN”

OBJECTES PER A
E SCRIPTORI

Unió, 3

BARCELONA

ANTONI LOPEZ

— IMPRESSOR —

Treballs comercials de totes
classes : Revistes : Catàlegs
Edicions especials de luxe
Talonaris : Factures, etc., etc.

Olm, 8 : Telèfon 4115
BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Cavalleria flamenca

Aquesta crònica, tal vegada no sigui la crònica adequada per a un setmanari català, però un espectacle en el qual hi van vint-i-cinc mil barcelonins, bé mereix vint-i-cinc ratlles. Parlem del senyor Antoni Cañero, «rejoneador», amic antic d'aquesta santa casa de L'ESQUELLA, que fa en el toreig les transcendents coses que l'amic llegidor, llegirà.

En Cañero és el Charles Maurras, del toreig, o si ho desitgen més precís, el Mussolini, i si ho volen més clar, el Vázquez Mella, és a dir, el retorn a la tradició. El nostre amic Brú, periodista jaumí, haurà de dedicar-li un número extraordinari d'*El Correo Catalán*, perquè En Cañero restaura en el toreig lo que els tradicionalistes volen restaurar en la política, i com que la tradició és una, obeint a idèntics principis en la plaça de toros que en la governació de l'Estat, de la mateixa manera que un mirall trencat, continua essent mirall en cada un dels seus trossos, el bon tradicionalista ha d'admirar la tradició parcial, encara que sigui recreativa, com un matís de la tradició integral.

Això pot semblar una mica abstrús. Volem dir que En Cañero torna al toreig antic, de cavallers i no pas d'homes del poble, a cavall i no pas a peu, amb «rejón» equivalent a la llança, i no pas amb capa, anul·lant tot lo que s'ha vingut fent fins ara, equivalent a lo que podríem anomenar modernisme taurí. Els antics cavallers corrien toros, llancejant-los a cavall. El Cid, ja ho feia. Els cavallers cristians i alarbs, no tenien festa sense llancejar toros. En temps dels Felips, en els torneigs, llances i toros. I com que això podria semblar exclusivament castellà, retreiem el nom d'En Guillem de Rocafull, comte de Peralada, gran torejador. És únicament cap a mitjans del segle XVIII, que la tradició es trenca, i apareixen els primers matadors de toros, a peu, amb estoc i de procedència popular. Cavalls i cavallers es retiren. El toreig es converteix en un ofici, a peu i lucratiu.

El senyor Cañero podria dir, igual que un Napoleó del toreig, que vint segles el contemplen, vint se-

gles d'art a cavall «a la jineta», que és com es diu, de matar braus de front, a cavall i amb llança, o fitora de fer els senyors lo que ara practicaven els populars. Així, el senyor Cañero esdevé classicista, i entra dins de totes les doctrines tradicionalistes que s'intenta imposar a Europa. I potser ens equivocarem, però no seria extraordinari que continuant l'exemple d'En Cañero, altres senyors, s'iniciés una lluita entre el toreig a peu i el de cavall, entre els senyorets, cavallistes, i els homes del poble, torejadors a peu, entre els tradicionalistes i els demòcrates. Per alguna cosa els torejadors han estat lliberals, abans, després republicans, entre ells, En «Guerrita» i En «Machiquito». Els cavallers en plaça, tenim la seguretat de que són conservadors.

Només que en l'art d'En Cañero, i en la seva suprema gràcia, hi ha una barreja de «vella Espanya» i de *sport* modern, i l'aplaudirien tan fervorosament un flamenc de Sevilla i un *sportmen* de Londres. I sobretot, bon cordovès, molt sobri i molt sense «pose». Es com si En Gonzal de Còrdova, el Gran Capità, sortís a posar «rejones»!

PARADOX

Proses epigramàtiques

DE LA NIT

Oh, nit meditabunda que aplegues tots els perfums de la terra que s'envolen! Aquesta diversitat d'olors et deu fer una suau picoreta al nas, car ja fa estona que estornudes estels.

I restes quieta, callada i pensativa. Segurament ja t'empesques la manera d'encendre les coloraines del jorn.

DEL MATÍ

Fill d'una dama tan negra i tan quieta, que tot ho aturdeix i adorm, com és que tu siguis tan baladrer, tan bell i tan ros?

DE LA PLUJA

Anaves satisfeta cel amunt dins els núvols que galopen sobre el vent. Però, és clar, els núvols, de tant córrer, es cansen. Quina suor més gran! Tot el cos els regala!

DE LA LLUNA

Un poc sí que t'hi assembles a una rosa magna oberta en l'immensitat dels cels. I t'hi fa assemblar més la brunzidera d'aeroplans com papellons que et volten. Fas cara d'enfadada, potser de tant renyar el gos que et lladra vora el paller. A voltes rius com una lirona; segurament et burles de les pretensions d'una cuca de llum que a la vorera del camí es creu que la pendran per un *petit* estel.

DEL MÓN

Ets una gran bola que et pinten a les mans del Jesuset. Jugant—perquè Jesús jugava amb boles d'aquestes—és veu que et perdé. No sap on ets i ja no se'n cuida. Per això tothom fa el que vol i mana qui mana. Quant més pensem en tu, quant més en parlem, més va creixent la bola.

SALVADOR PERARNAU

Lo inevitable

Quan se va saber que En Lluís Plandiura, barceloní benemèrit, apareixia en la llista dels nous regidors, la sorpresa no fou extraordinària.

—Però—ens preguntaren tots—per què haurà volgut ésser regidor En Plandiura?

El Dia Gráfico ens aclarí el misteri. Junt amb En Plandiura, eren, també, regidors, dos ciutadans amb ell intensament units.

En Plandiura—digué *El Dia Gráfico*—tindrà una col·lecció de regidors, com la té de vidres, de retaules i de quadros catalans, i, a més a més, podrà constituir minoria.

Era una explicació, però nosaltres l'hem trobada incompleta. Possible la minoria i certa la col·lecció, mes no oblidem que En Plandiura, acaba de sostenir i de guanyar el plet que tenia amb la Junta de Museus, sobre el tern de Sant Valeri! Doncs ara, En Plandiura, en tindrà dos de terns: el de Sant Valeri i el de regidor.

Delícies montserratines

El nostre amic, comerciant, mig escriptor, ateneïsta integral, hom *charmant* i casat de nou, volgué complir amb la tradició, anant a Montserrat, encara que la tradició no tingués per a ell altre valor que el recreatiu.

En marxa, cap a Montserrat. Tren de Magòria, per a que fos més pintoresc. En el departament, tres senyors que parlen castellà, tres senyors, molts quiets i molt de parlar baix. Un d'ells porta barba llarga.

—Quí són?—pregunta la senyora.

—Deuen ésser tres capellans vestits de paisà—respon el nostre amic.

—I el de la barba, també?

—El de la barba deu ésser frare.

Montserrat. A l'església, a la cova, en el restaurant, es troben sempre els tres suposats capellans. A la tornada, en el cremallera, altra vegada els tres personatges al costat del nostre amic. Però aquesta vegada, més xerraires, més expressius:

—¿Te acuerdas de lo de Tarrasa?

—Yo me acordaré siempre de las de Gadir.

—Si, pero estuvistes flojo.

El nostre amic, escoltava, presentint la qualitat dels viatgers. Però aquests, segueixen xerrant:

—Aquel era un valiente! Miró el palo como si fuera un escarate.

Eren tres botxins! Tres! Deurien tenir vacances i aprofitaven la primavera.

—I a què venen aquí?—preguntà la senyora.

—Segurament és que hi ha hagut un congrés de botxins, i han fet l'excursió de costum a Montserrat.

I el nostre amic, encara consternat, deia:

—El botxí a l'hora, està bé, però fora d'hores, no, cregui'm.

El senyor Puigmartí, batlle

Hi ha gent ben desgraciada, valga'ns Déu!

Mireu, sinó, quines declaracions ha fet, per escrit, el senyor Puigmartí, en encarregar-se de la vara.

«Al hablar el señor Puigmartí con los periodistas les manifestó lo siguiente:

Requerido por el señor Alvarez de la Campa para desempeñar interinamente la Alcaldía, en vista de que persiste su delicado estado de salud, he debido aceptar para que la vida municipal no quedase interrumpida, cumpliendo una vez más con mi deber en pro de Barcelona, haciendo con ello un verdadero sacrificio.

Sacrificio es en realidad aceptar hoy la vara en vísperas precisamente de mi anulación, máxime habiendo rechazado la Alcaldía cuando en octubre último me fué tan reiteradamente ofrecida por el gobernador. Pero entendiendo que ahora, como siempre, debo posponer mi amor propio al bien de Barcelona.

Deseo únicamente que no se haga esperar la constitución del nuevo Ayuntamiento, a fin de que no se prolongue esta situación.

Fuí alcalde en los albores de este Ayuntamiento y lo soy ¡oh ironías de la suerte! en sus últimos momentos.»

La creuada contra la pornografia

Conta Cervantes en la primera part del *Quijote* que per a curar al *hidalgo* de la seva llibresca bogeria es reuniren la nevoda, el barber, la serventa i el capellà i feren, amb la majoria dels llibres que havien deixat eixut el cervell del pobre cavaller, un magnífic *auto de fe*.

Ara, a Barcelona—la ciutat més europea d'Espanya

que creiem escaparà a la fúria del bon senyor, enemic de la pornografia.

La Casa de la Ciutat en perill

De fa ja un quant temps que unes enormes bastides aguanten la façana de la Casa de la Ciutat. Hem dit aguanten? Doncs deixem-ho, que ja ho volíem dir així.

—Però és que la Casa de la Ciutat s'enruna?

—Sí, senyor—ens ha dit un amic—no veu que ara ha de sostenir més pes que abans? Ara hi van a treballar tots, o gairebé tots, els que cobren... Ara hi han seixanta quatre regidors... I són molts regidors per a una sola casa!

Uns cafres

Nosaltres creiem que a Catalunya no existien ja els cafres. Però existeixen. No en facin cas d'aquesta creència nostra: nosaltres ens fem moltes il·lusions.

Aquests cafres viuen a Tarragona i estan indignats perquè creuen immoral el monument als herois de Tarragona del meravellós *Julio Antonio*. Han enviat una queixa al govern per a que mutili el bell monument. . . . nosaltres

donem aquest crit d'alarma. *Julio Antonio* ha sigut el més gran escultor d'Espanya de molts segles an aquesta part. Això els cafres de Tarragona no ho saben. Als cafres de Tarragona els deu agradar més la miserable diarrea dels Benlliure, dels Collaut Valera, d'altres infectes pseude artistes.

A veure si a Tarragona s'hi pot enviar un nou Colom que tregui les plomes i l'anella del nas dels que troben immoral el monument bellíssim de *Julio Antonio!*

Il·lusió trágica

—Ja ho sap que ens estem fent una barraqueta, per a deixar la casa on vivim?—va dir-me fa pocs dies la senyora Dolors, tota entusiasmada.

—Què em diu?

—Sí, senyor; havem recollit prop de dos mil duros amb el meu home, i hem pensat per fugir d'aquest

LA MAÇA DELS URBANS

—Vol canviar la maça que amb la seva faré més soroll?

—s'ha encarregat a un bon senyor qualsevol d'un auto de fe, semblant amb tota publicació que sigui, o sembli ésser, pornogràfica.

Però el capellà i el barber del *Quijote* tingueren uns certs seny i discreció en l'escrutini, i salvaren del foc uns quants llibres: *Historia del famoso caballero Tirante, el blanco*, *La Diana de Jorge de Montemayor*, la de Gil Polo, *Los diez libros de Fortuna de amor*, de Antoni de Lofraso, *El Pastor de Fílida*, el *Cancionero*, de López Maldonado, *La Araucana*, de Ercilla, *La Austriada*, de Joan Rufo, *El Montserrat*, de Cristòfol de Virués, i *Las lágrimas de Angélica*.

En canvi aquest bon senyor al qui s'encarrega la creuada antipornogràfica, además de *La Vie Parisienne*—que no ho ha sigut mai de pornogràfica—no diran, portat per la seva borrarxera de puresa, quin llibre ha decomisat? *El arte del coktelero!*

I consti que no fem broma, consti que lo que afirmem ho podem jurar sobre els Sants Evangelis, llibre

ELS NORDAMERICANS A BARCELONA

— Què els hi sembla la nostra ciutat?
 — Molt bonica! ¡Molt bonica! i molt bruta!

A L'EXPOSICIÓ DE L'AUTOMÒBIL

— Miri, veu? Això, és un 40 H. P. «Fiat»
 — Fiat? Al meu poble no fien ni un burro!

brètol de propietari, que ens s'augmenta cada tres mesos el lloguer, tenir un refugi per a la vellesa.

— Molt ben fet.

— Vàrem comprar el terreny, que ens en havem fet cinc cents durets entre paperots i xucla enredos i ara estem fent la barraca, que per cert hi treballa el meu Gregori les hores escaduceres, i jo, aquí on me veu, li faig, junt amb un xerric, de manobre.

— Ditxosa vostè, que tindrà on aixoplugar-se. És l'idea que hauríem de tenir molts obrers. Fugir d'aquesta fera anomenada «propietari», i cercar un reconet de món on no s'ha de pensar amb el fins de cada mes... I... la tenen molt avançada la caseta?

— D'aquí un parell de mesos podrem estrenar-la si Déu vol.

Vaja, la felicito, i encoratgi al bon Gregori que no es desanimi. Jo pogués fer-ho...

I ens vàrem despedir, admirant jo el gran sacrifici d'aquells esposos exemplars, que, ell fent de teixidor i ella anant també a la fràbrica—com deia la senyora Do ors—havien recollit amb *suors ben honrades*—i subratllo la paraula—perquè són sens dubte les més lògiques les que es guanyen els obrers fent un petit i rialler capital.

*
*
*

Trucaren ahir a la porta. Vaig a obrir-la i veig a la senyora Dolors, tota endolada, plorant amargament, sense forces apenes per a sostenir-se. La vaig fer seure.

— Què li passa, senyora Dolors?

Un plor sortit de la seva ànima, ens feu commoure.

— Abans d'ahir varen enterrar an En Gregori.

— Què diu?...—vàrem exclamar anonadats.

— Cert; tan bo, tan treballador, tan honrat, i gens vell encara...

— Però, expliqui's... Com ha sigut aquesta desgràcia? Va pendre mal?

— No...

— Doncs...

— Vostè sap que ens acabaven de fer la caseta allà a la raçant del camí dels Garrofers...

— Sí...

— Doncs bé: com que no llegim diaris, ni som gent que ens preocupem de res, doncs, l'Ajuntament va acordar derrocar totes aquelles construccions que no fossin dintre la llei.

— Però no havien vostès presentat plànols?

— I per a què? Allavors no haurien arribat els estalvis ni per a mapar. Ademés la caseta era modesta, sense pisos, sense terrat... res, una barraca trista i pedrada, però solament feta d'obra. Doncs bé. No pensàvem amb res, i anàrem (al plegar ell de la feina) cap al terreny, quan a l'arribar-hi, Déu meu!... La casa estava feta un enrunall... Tot caigut!...

— Però com va ésser?

— Unes brigades de l'Ajuntament, a l'ordre de Déu sap qui, començaren amb picots i eines a derrocar-les, lo que aconseguiren, fent d'aquell alberc nostre una muntanya de maons, fustots i pedra...

— Ho comprenc!

— En Gregori esclatà un crit horrorós... Els seus ulls s'encengueren i aixecant els braços enlaire, cridà: «Lladres! Lladres!!» Un tremolor el feu caure. Ajudada de varies persones el duguérem a casa, ficant-se

al llit immediatament. El desvari no el deixà... Quan m'hi acostava em deia plorant com una criatura: «Ja ho veus, Dolors, com ens ho han rebut tot i hem treballat per al diable...!» En va les meves paraules procuraven calmar-lo. Avisàrem al metge, i aquest em digué, baix, baixet, que En Gregori no passaria d'aquell dia. I efectivament, morí a les tres de la matinada...

—Sossegui's...

—Ja veu vostè com ha acabat la nostra vida... perquè jo tambéestic que no sóc jo...

—Convé calmar-se i procurar afrontar aquest disgust.

—I escolti... vol dir que jo no podria fer una reclamació?...

Vareig mirar-me an aquella pobra dona i vareig dir-li:

—Lo mil'oi que pot fer és vendre el terreny, vendre la fusta... i no pensar en barraques, perquè amb el pas que anem, lluny la gent de trobar apoi per a cercar un refugi, ja veu com obren les nostres autoritats. Es necessiten masses coses per a ésser propietari d'una cova, una cova... I vostès no havien nascut per a empreses així...

La pobra senyora Dolors s'eixugà les llàgrimes i digué amb tota l'ingenuïtat més sincera de les dones sacrificades:

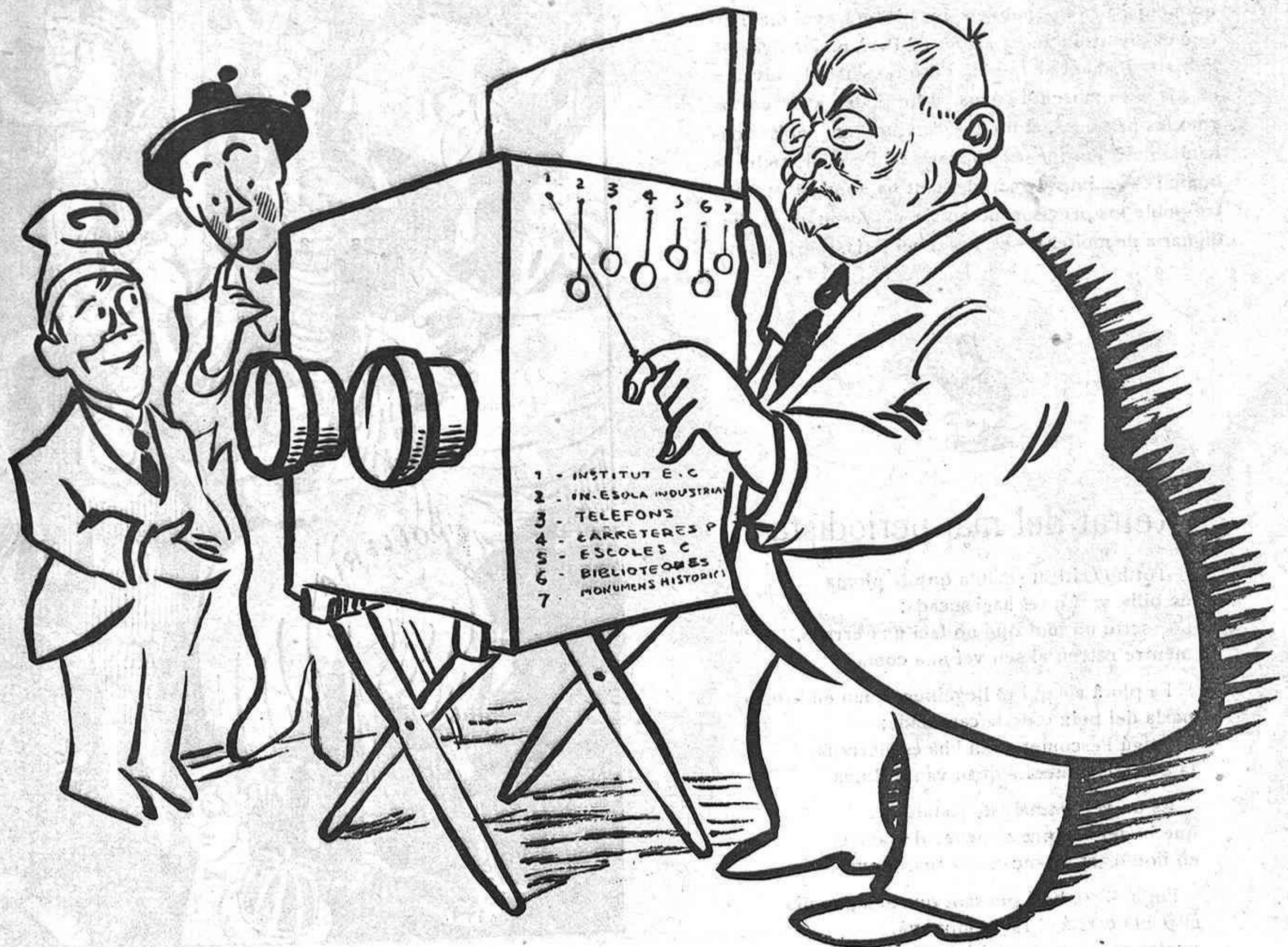
—Es veritat; no erem prou rics per a que ens robesin... això... que diu vostè... Als pobres no ens queda altre recurs que, o el cementiri... o bé sota les veles d'una barca...

E. G.

ELS «TOROS» I LA MISÈRIA

El passat diumenge s'omplí, però s'omplí tant que ja no es podia omplir més, la «Monumental». La «Monumental», per si no ho sabien, és una plaça de toros, una plaça en que de tant en tant, i per a distreure a la gent, s'hi maten toros. Nosaltres això de matar toros, francament, no ho trobem tan indignant com altres persones que fan de compassives, és a dir: que en fan, però que no en són, que s'indignen perquè en una plaça matin un toro, que després es menjaran estofat, i no s'indignen de que a un pobre, en-

LLANTERNA MÀGICA

—Mirin, senyors, mirin, que val la pena! Aquí veuran que nosaltres també hem fet coses!

tre tots, el matem de fam. Potser nosaltres, de totes maneres, estem equivocats, ja que ens equivoquem molt sovint; potser la vida d'un toro, ara que tot s'ha tan car, sigui més respectable que la d'una persona.

Deixem-ho córrer, que ens enredaríem. Ademés, després de tot, a nosaltres no ens agrada menjar toro. Ni menjar persona tampoc. No és d'això de lo que volíem parlar.

Volíem parlar de que a la «Monumental» hi caben no sabem quants milers d'ànimes—ànimes o cosa semblant—de que el altre diumenge estava plena com un ou, que és una de les coses que encara no s'ha inventat la manera de vendre buid, i volíem parlar—perquè en sentim parlar a tothom—de que hi ha tanta misèria.

Hi ha tanta misèria i hi havia tanta gent a la «Monumental?»

Els moralistes traduïts, mal traduïts, de l'anglès, cridaràn, vermells com una salsitxa de Frankfurt: «Quina immoralitat! Quina indecència! Quina manca de civisme!»

Un poble així, que no mengi i pagui diners per a veure com maten toros que després es menjaran uns altres, és un poble perdut!

—Perdut, per què?—contestarem nosaltres.—Perquè és pobre? Però n'hi han tants de pobres! Perquè no menja? Són tan pocs els que mengen avui dia! Perquè es diverteix anant als toros? Però no es diverteixen altres anant al futbol? Però no s'han de divertir un xic si es moren de gana, si no poden anar vestits com les persones, si no poden viure en habitacions habitables? Perquè és imprevisor? Però si també és bonic l'ésser imprevisor de tant en tant! Si el nostre poble fos previsor no aniria als toros; però s'indignaria de moltes coses, i es rebel·laria, i seria pitjor.

XARAU

Retrat del mai periodista

Tot ho critica; sembla que la ploma en bilis, verí o fel hagi sucada; no escriu un mot que no faci una errada, mentre retreu al seu veí una coma.

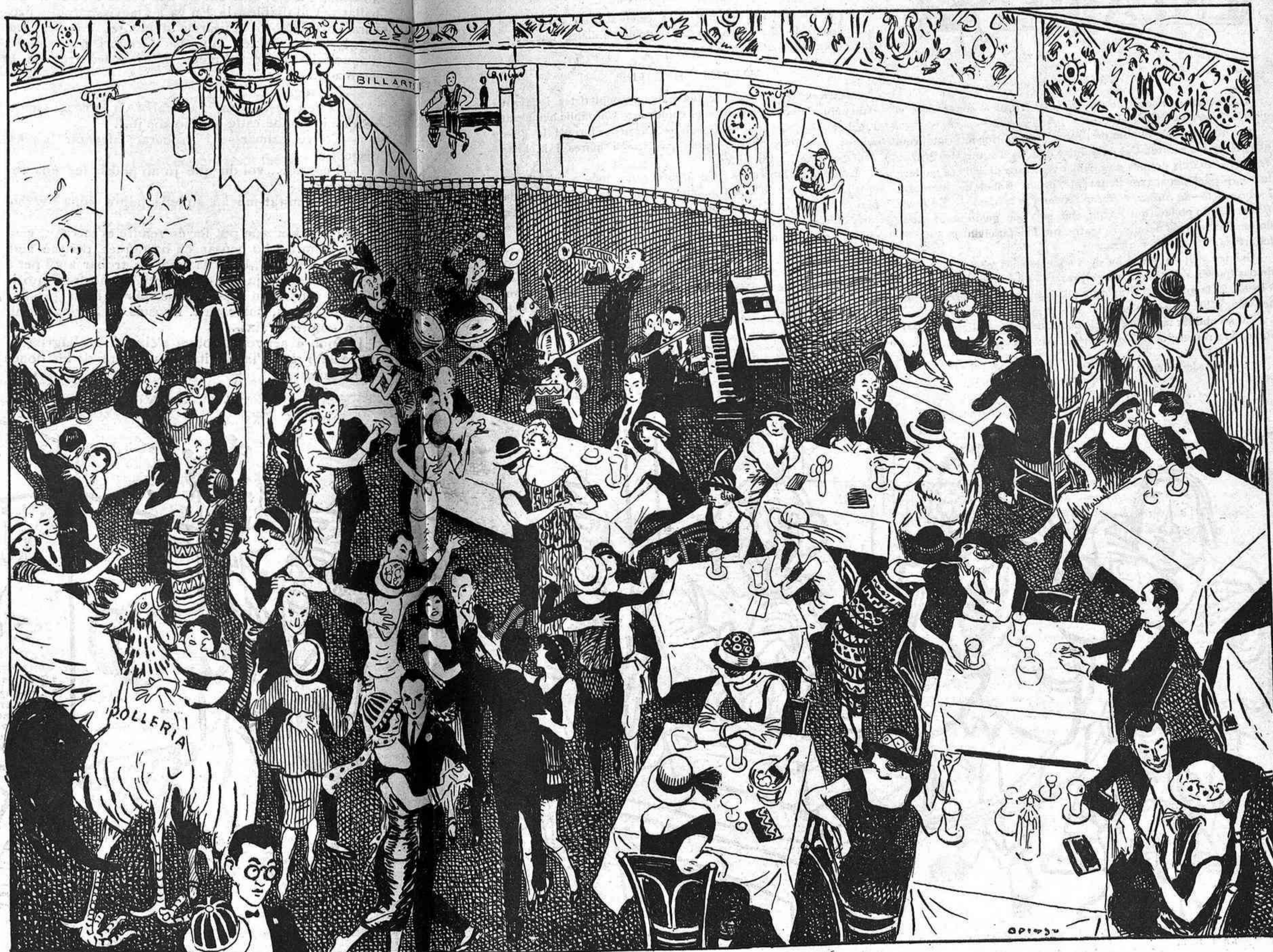
Fa plorà als qui el llegeixen, quan en broma parla del peix o de la cansalada; i si algú l'escomet quan l'ha esguerrada, fa com els penedits quan van a Roma.

Es un vell enemic de Catalunya que ha fet sempre el paper de policia en lloc d'estar tancat a la «gardunya».

Fugiu d'ell, bo-i pensant que si algun dia el poble català el fuet empunya, punirà el seu cinisme i fellonia.

FREDERIC GIRONELLA

L'alegria a Barcelona

—Les substències? Si ja en patim de gana, però ens divertim molt!

ADRIA GUAL

Torna a sonar el nom de l'Adrià Gual. Torna a sonar unit al gloriós *Teatre íntim*, per ell creat.

Cal no oblidar-lo el nom de l'Adrià Gual ni fer-ne riota com quatre cretins han fet. Cal no oblidar que és l'autor de *Misteri de dolor*—un dels drames més bells i vigorosos del nostre modern teatre, plagiat pel senyor Benavente, premi Nobel de literatura i sabrista (1)—de *Silenci*, d'*Hores d'Amor i de tristesa* de *La pobra Berta*. Cal no oblidar que és qui, amb més bon gust i amb instint finíssim ha fet més pel nostre teatre, qui l'ha fet civilitzat, qui l'ha fet artista.

Gràcies a ell—que mai ha sigut aquesta cosa mésquina i llastimosa que és a Barcelona un empresari—s'ha traduït a Goethe, a Ibsen, a Hauptmann. Gràcies a ell, han entrat al teatre autors del valor d'En Puig i Ferrer.

Cal no oblidar la fe que en el seu ideal estètic ha tingut aquest home. Ara ressuscita el *Teatre Íntim*. Això sí que és una bona

(1).—Admirador del sabre guerrer.

nova pel teatre català, caigut durant tants anys en mans mercenàries!

JOAQUIM MONTERO

Ha celebrat el seu benefici. L'ha celebrat-cuita corrent. És una llàstima. De totes maneres ens ha donat un diàleg que acredita el seu bon gust i el seu enginy.

MAURICE CHEVALIER

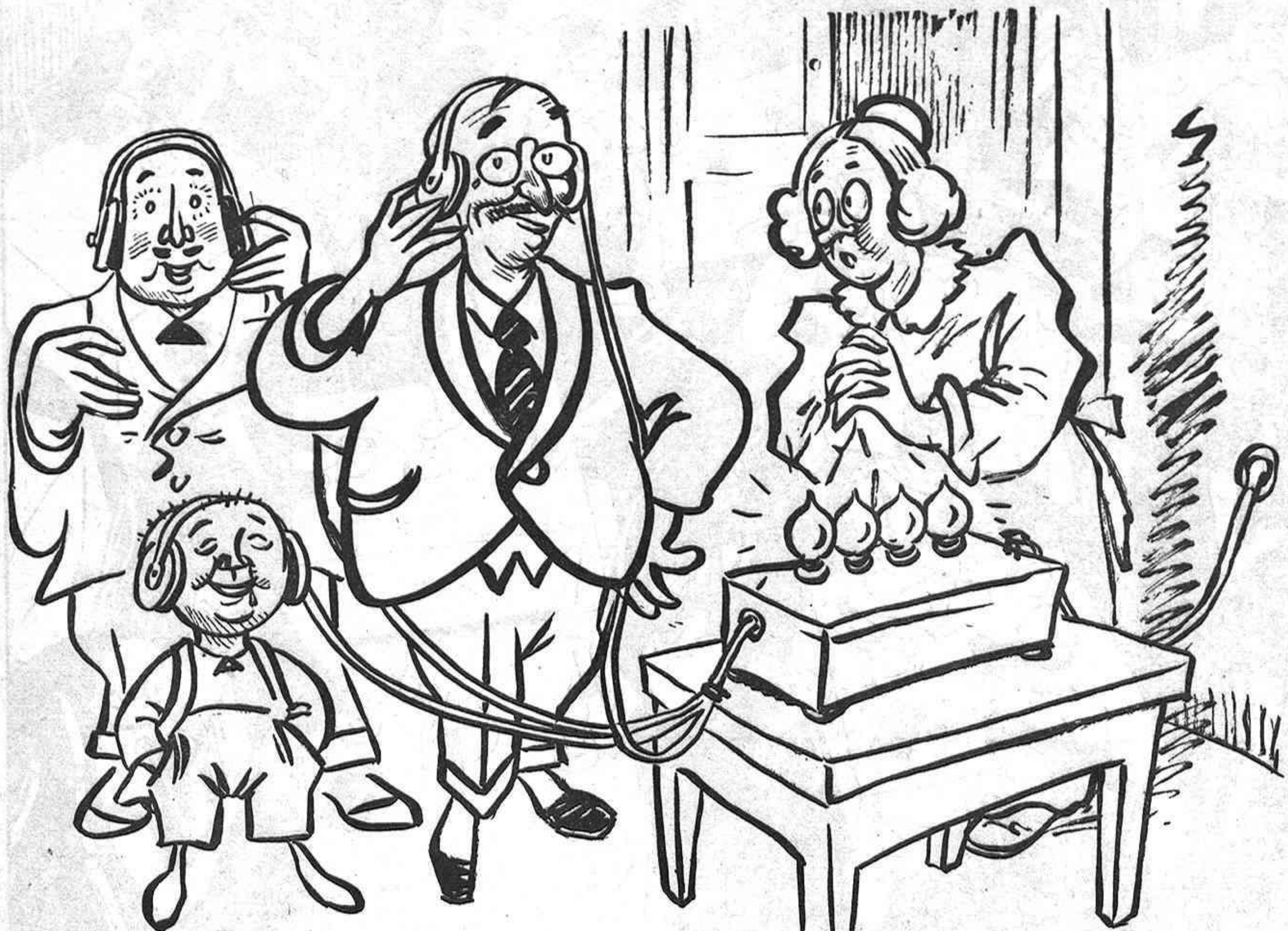
Maurice Chevalier canta en un teatre de cupletistes i davant d'un públic infecte, aficionat a les cupletistes Un públic ben vestit i mal educat que s'enterneix amb la Carmen Flores i la Pilar Alonso Un públic que prefereix la Carmen Flores i la Pilar Alonso a Maurice Chevalier.

La Carmen Flores i la Pilar Alonso estan més al nivell del gust i de la cultura d'aquest públic. En Chevalier no els agrada perquè aquí no es té un sentit clar del *chansonier*. Ademés En Chevalier, com és natural, canta en francès. I el públic fa veure que l'entén. Però no l'entén. Paraula!

FREDERIC CABALLÉ

Demà, dissabte, En Caballé celebra el seu benefici. Ens han dit que volia estrenar *La vida es sueño*, obra a la que el mestre Guerrero ha posat música. Al mestre Guerrero no li ve d'aquí!

Bob

LA T. S. F.

—Què sents Rodergas?
—Que al món tot va de baixa!

ELS INFANTS D'AVUI

—A veure si així, amb la pilota beneïda, eclipso an En Zamora!

La bandera i el President

El President de la Mancomunitat ha declarat davant del jutge que *els que s'endugueren la bandera ho teren amb una intenció del tot oposada al d'honrar-la.*

FUTBOL

CAMPIONAT D'ESPANYA

Barcelona - Sporting de Gijón

Resultà aquest un veritable partit de campionat, amb totes les aventatges i tots els inconvenients que acompanyen an aquesta classe de partits. Aventatges, per ésser més renyits i per conseqüència més emocionants; inconvenients, perquè es descuida el bon futbol, i amb això la noblesa del joc, per a treure a reluir tots els «trucos» de mala fe. I això es posà de manifest diumenge passat al camp de Les Corts.

Els asturians, que, com a bons nortenys, són tots xicots forts, convençuts de que, aquí, el resultat del partit no els hi seria favorable, procuraren fer lo més petita possible llur derrota, i per a

aconseguir-ho, a l'ensems que usaren d'un joc enèrgic i decidit, posaren a contribució una «sèrie» de carícies, a les que els de casa, per a no ésser menys «afectuosos», correspongueren degudament. Aquesta es pot dir que fou la principal característica del partit.

No obstant, apreciàrem del *Sporting* grans progressos, que el fan aparèixer com un perillos contrincant. Com sempre, lo millor del equip fou En Meana, que durant tot el partit es mostrà el gran mig de sempre. Amb ell, els companys de ratlla i el porter, sigueren els que més es distingiren pels asturians.

Els nostres, que aconseguiren la victòria per 2 goals a 0, mostraven millor tàctica i més ciència que els contraris, però no fou la seva una d'aquelles actuacions a les que ens tenen acostumats, i a més estigueren faltats de sort en algunes jugades.

Els millors sigueren l'Alcántara, que es mostrà com el millor interior esquerra d'Espanya, els extrems, En Carulla i En Pascual.

L'àrbitr, senyor Balaguer, amb voluntat, però curt de vista, en l'apreciació d'algunes jugades.

Ara, esperem que a Gijón el *Barcelona* sabrà posar a contribució tots llurs grans recursos, per a aconseguir un triomf que tots desitgem.

FERRÀN

Aquest número ha passat per la prè-
via censura militar

UN BON DINAR

Aquesta setmana he tingut un bon dinar artístic; un dinar d'aquells que no se'n pesquen gaires en un any i menys en plena Quaresma, servit per diferents *becos*, desitjosos d'acreditar la seva cuina respectiva.

Els *entremesos* i els canalons corregeren a càrrec de les «Galerías Layetanas», que tenen molt de gust en posar-ho tot a punt de solfa: procediren els primers de la casa Moner, la qual essent de *Soca vella* tingué encert per a guarnir la taula al *Pati*, posant-la a *Contrallum*, no gaire lluny d'un *Safaretx*, molt polit, en quina aigua neta com un mirall hi reflectia un lluquet de cel blaviç. Picant d'ací d'allà en les

ELS DOLÇOS DEL PALMÓ

—Mira, noi, aquest any tindràs menys dolços al palmó, però també un mal de ventre... I jo m'estalviaré els quartos, que tot s'apuja!

plàteres d'En Moner, arribaren els *canelons* que eren de la marca Cayo Guadalupe, és a dir, caios perquè sí; quins colors més bonics, quina farum més apetitosa! A-raven rodejats de flors magnífiques; *Roses*, fines, *Tulipes* de tons llampants, *Clavells de Sitges*, *Boles de neu* delicades, *Mimoses*, *Dàlies* ferrenyes, *Violetes* modestes, demaneu! Allò era un servei de príncep! Llàstima que el plat de darrera resultés un xic casolà. Amb els *Verds tendres* d'aquella perolada treta d'*Els horts* de «Cà'n Dalmau» abans d'hora. L'hortolà, que era En Vila Puig, penso que té millor verdura que la que ens posà a taula.

En canvi els llagostins amb salsa verda, pescats per En Francesc Gimeno i cuinats a les mateixes «Galerías», eren de primera, encara que una mica sobtats i un xic dures de color; es tracta d'un bon cuiner que tot li agrada mig cru.

I vingué el plat fort; uns faisans a l'oli que havia portat a les «Layetanes» el mestre Barrau.

Diguem-li faisans, diguem-li quadros de primera, ben dibuixats i amarats de llum i de color. Amb quin gust rebérem la *Gerra d'aigua fresca* acabada de pouar, després d'aquell plat exquisit preparat per una *Família de pescadors* que havien vingut del *Mercat d'Eivissa*. Allí prop es sentia el rítmic brúit dels boixets que alçaven *Les puntaires* arredossades a l'ombra de la porxada, mentre ens acarona la *Brisa d'istiu* vinguda abans d'hora.

Molt bé, Barrau! Vostè s'emporta la palma del dinar, que consti!

Cal confessar, però, que el *biscuit glacé* preparat per l'Angel Oliveras a les «Galerías Areñas» res tenia que desitjar: potser no era prou *pres* encara, mes resultava bo de gust, servit *Prop de la glorieta*, no gaire lluny de l'*Arbre del Paradís*, tan ben conreuat per l'artista.

La fruita reunida a «Cà'n Dalmau» per En Gustau de Maeztu ens semblà una mica verosa, per haver-la collida massa aviat, i és llàstima, perquè es tracta d'un minyó que sap on té la mà dreta.

La Tuietes Romaguera, sabedora de la celebració de l'àpet d'art, volgué enviar-nos dolços fets amb les seves mans. No en sap gaire de pastisseria, però té bona voluntat i va fer a la «Pinacoteca» tot quan li fou possible per a quedar bé; el pastiç a *L'Ametlla* i la coca batejada amb el nom de *Temporal*, foren molt ben rebuts.

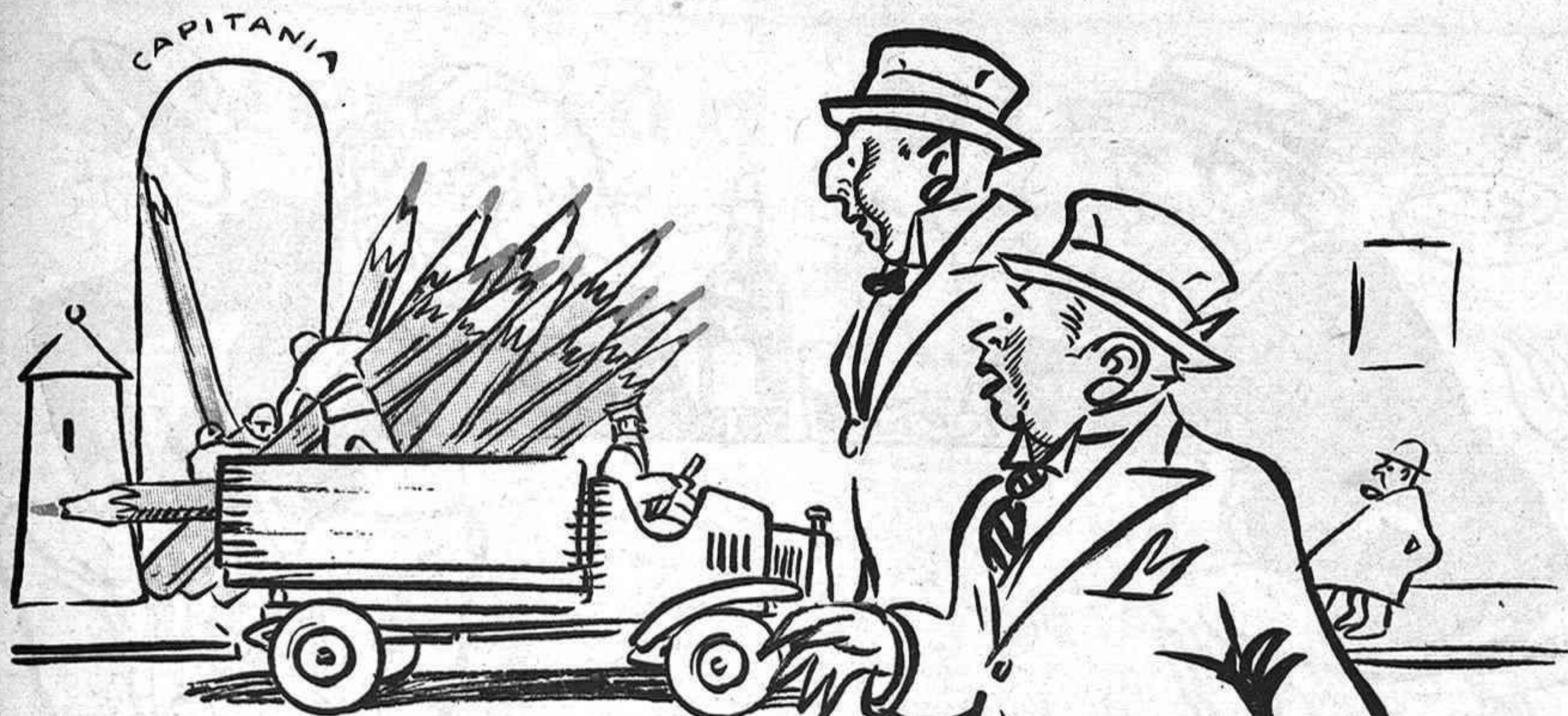
El xampany corregué a càrrec del nomenat Guadalupe que havia dut les copes i el cafè *moka* pur, i el serví la noia d'En Barrau, aquella tan maqueta de *La Tassa de te* que presideix la seva exposició.

Res, que en acabar de dinar vareig tindre d'anar a donar un tomb de dues hores per a pair-lo.

De tiberis així, que en vinguin tants com vulguin.
C. ARBÓ

Què deu ésser un bes?

Un bes sincer no sé que és;
no l'he fruït,
no me l'han dat,
de dia i nit l'he desitjat.
Besos i besos sé que són;
els he fruït,
me'ls han donat
boques i boques d'aquest món

Besos i besos de pecat;
 besos que són i que no són.
 Però un bes sincer no sé que és:
 Potser és el tot potser és el res;
 però no sé ço que és un bes.
 Potser és la flor de picardia
 que et diu que et vol mentre no et vol;
 potser et fa dolça companyia,
 potser s'en va i et deixa sol.
 Potser en els llavis s'hi aboca
 un poc de cor i de cervell;
 potser només te'l fa la boca
 i el cor i el seny fan com aquell.
 Potser un foc que se'ns emmena
 tot el neguit i el pes del món:
 potser la vida ens asserena
 i ens fa el somriure més pregon.
 Potser es l'espina d'una rosa
 que té fiblades d'escorçó,
 potser és el Fat que al cor ens posa
 fel i verí dins d'un petó.

—
 Un bes sincer no que és.
 Potser és el tot, potser és el res,
 però no sé ço que és un bes.

S P

S'ha venut una casa per onze milions de dolars a New York que hi havia 51 pisos.

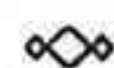
Aquí, tret la casa d'En Pic, no hi ha altre *rasca-cels*.

Tant de bo n'hi haguessin més, potser s'hauria acabat el conflicte de la vivenda i no presenciàrem el gros fracàs de la construcció de conilleres a dalt dels terrats, que ha posat a un nivell de cors de gos als propietaris que no han edificat, a l'ésser obligats a cobrar un preu baix el lloguer.

COMENTARI INOFENSIU

—Carai, quants llapis!
 —Oh, en gasten moltsen aquesta casa!

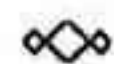
Cases de cinquanta un pisos!
 Tira peixet!... Qui pogués viure al 49 o 50!

Els *auto-abusos*, en certs indrets, és tanta la velocitat que duen que, en dies de fang, deixen als vianants que no els coneixen a l'arribar a casa.

Nosaltres, tenim un company que la setmana passada al presentar-se enfront la seva esposa i fills, el més gran, obrint-li la porta, li digué:

—Un altre dia germà...
 Veritablement semi-històric.

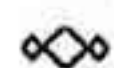

S'han reunit els membres de la Cambra de Propietat de Barcelona.

Saben per a què?

Senzillament, No per a abaixar els lloguers, que això és impropri d'aquests pobres que presideix aquest *captaire* anomenat Pic, (ex-rei de l'Exposició): s'han reunit per a dir, com sempre quatre tonteries...

Hi ha gent que perd el temps en coses altament ridícules i que no interessien.

Tot Barcelona implora l'indult de l'Acher (a) «el Poeta.»
 Nosaltres, encara que a molts poetes els condemnàrem, so-

UN GUAPO

—Ara que han donat el vot a les dones i podria sortir elegit, té! Suprimeixen les eleccions!

bretot aquests del trust, en canvi en aquest, tindríem veritable satisfacció que el Govern li concedís l'indult.

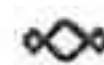
Al menys aquest no ha mort a multituds llegint versos en casinos, o bé no ha tirat als Jocs Florals.

I això és un atenuant digne de tenir-se en compte.

A viat veurem *La Batalla*.

No hi ha por. És una pel·lícula: *la mejor, la más sublime de todas*, (segons llegim als cartells de propaganda).

L'altre dia fou detingut un lladre que acabava de robar una peça de teixit.

Es deia de cognom Sastre.

Es lògic: no podia dir-se ni Ferrer, ni Sabater, ni menys Torner.

El varen dur a la presó i allà desseguida varen conèixer el panyo; és a dir, el panyo no, però sí al Sastre.

Ha mort En Navarroerverter.

Havia sigut un d'aquells aprofitats polítics que estimà amb deliri a tots els seus...

Tant era la seva idolatria, que tots viuen del *chupen* nacional.

Quina llàstima no ésser parent de tercer o quart grau del difunt espanyolista!

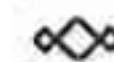

A Granollers s'estranyen de que un propietari cobri del lloguer sis vegades més de lo que cobrava abans de la guerra.

No n'hi ha per tant! A Barcelona hi ha golfa que abans pagava 18 pessetes i ara paga 75!... Sota terrat, amb el gel a l'hivern i foc dia i nit a l'estiu.

Què mereix aquest propietari?

Devegades la pena de mort és indispensable.

Els ex-consellers de la Mancomunitat s'han espolsat les pusses que en la Memòria els havia clavat el President de R. O. de la Mancomunitat.

Tot Catalunya s'ha enterat d'aquest afer i, la veritat, diríem moltes coses si ens les deixessin dir, però hem de fer com a les novel·les de ral entrega: *Se continuarà*.

Voldríem saber dels regidors que representen la part corporativa a Barcelona, qui són, perquè a la llista que llegírem no els havem vist en lloc

I per això En Sotelo va perdre els pèls del cap?...

Vaja, *buenas*, senyor Mauri.

Soler i Torra Germans BANQUERS

Rambla d'Estudis, n.º 13 i Bonsuccès, n.º 1

Compra i venda de valors - Ordres de Borsa
Canvi de monedes

Girs sobre l'estranger - Comptes corrents

Admetem dipòsits de valors en custòdia
Facilitem OR per a pagaments a DUANES

NOTA IMPORTANT: Revisem curosament les amortitzacions

Colección Diamante

Obras de los más notables escritores nacionales y extranjeros,
van publicados 125 tomos a Pesetas 0'60 cada tomo

1. de Campoamor. Doloras. 1.ª serie.
2. — Doloras, 2.ª serie.
3. — Humoradas y cantares.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie.
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie.
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie.
7. — Colón, poema.
8. — Drama Universal, poema, primer tomo.
9. — Drama Universal, poema, segundotomo.
10. — El Licenciado Torralba.
11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie.
12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie.
13. E. Pérez Escribá. Fortuna.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz.
15. F. Urrecha. Siguiendo al muerto.
16. A. Pérez Nieva. Los humildes.
17. S. Rueda. El gusano de luz.
18. S. Delgado. Lluvia menuda.
19. O. Frontaura. Gente de Madrid.
20. Miguel Melgosa. Un viaje a los infiernos.
21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra.
22. J. M. Mathou. ¡Rataplan!
23. T. Guerrero. Gritos del alma.
24. Tomás Luceño. Romances y otros excesos.
25. L. Ruiz Contreras. Palabras y plumas.
26. R. Sepúlveda. Sol y Sombra.
27. J. López Silva. Migajas.
28. F. Pi y Margall. Trabajos sueltos.
29. E. P. Bazán. Arco Iris, cuentos.
30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor.
31. M. Matos (Orzuelo). ¡Alelnyas finas!
32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes).
33. } A. Flores. Doce españoles de
34. } brocha gorda.
35. José Estremera. Fábulas.
36. E. Pardo Bazán. Novelas cortas.
37. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos.
38. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño.
39. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos.
40. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea.
41. } Jacinto Laballa. Novelas inti-
42. } mas.
43. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados.
44. F. Pi y Margall. Diálogos y artículos.
45. Charles de Bernard. La casa de los amantes.
46. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde.
47. R. Altamira. Novelitas y cuentos.
48. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli.
49. R. Soriano. Por esos mundos...
50. L. Taboada. Perfiles cómicos.
51. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare.
52. J. Ortega Munilla. Fina.
53. F. Salazar. Algo de todo.
54. Mariano de Gavia. Cuentos en guerrilla.
55. Felipe Pérez y González. Peccata minuta.
56. Francisco Alcántara. Córdoba.
57. Joaquín Diez. Cosas mías.
58. López Silva. De rompe y rasga.
59. Antonio Zozaya. Instantáneas.
60. J. Zahonero. Cuentecillos al aire.
61. L. Taboada. Colección de tipos.
62. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla.
63. Angel R. Chaves. Cuentos de varias épocas.
64. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato.
65. Francisco Pi y Aysuga. El Cid Campeador.
66. Vital Aza. Pamplinas.
67. A. Peña y Goñi. Rio revuelto.
68. E. Gómez Carrillo. Tristes idilios.
69. Nicolás Estévez. Calandracas.
70. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera.
71. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias.
72. J. M. Bartrina. Versos y prosa.
73. F. Barado. En la brecha.
74. Luis Taboada. Notas alegres.
75. Xavier de Montepín. La señorita Tormenta.
76. A. Zozaya. De carne y hueso.
77. X. de Montepín. Muerto de amor.
78. Conde León Tolstói. Venid a mí...
79. A. Calderón. A punta de pluma.
80. Enrique Murger. Elena.
81. Luis Taboada. Siga la broma.
82. L. G. de Giner. La Samaritana.
83. Cyrano de Bergerac. Viaje a la luna.
84. E. Antonio Flores. ¡Huérfana!
85. Ivan Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote.
86. A. Pestana (Oaí). Cuentos.
87. Angel Guerra. Al sol.
88. T. Dostolewsky. Alma infantil.
89. E. de Amleis. Aire y Luz.
90. L. Garola de Giner. Valentina.
91. E. de Amleis. Manchas de color.
92. Voltaire. Zadig y Micromegas.
93. M. Ugarte. Mujeres de París.
94. Obras menores de Cervantes.
95. Obras menores de Cervantes.
96. J. Pérez Zúñiga. Chapuceras.
97. Voltaire. Cándido.
98. Goethe. Las amarguras del joven Werther.
99. J. Benavente. Teatro rápido.
100. Novelas picarescas Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.
101. J. León Pagano. La balada de los sueños.
102. A. Guerra. Polvo del camino.
103. Gamlio Castello Branco. María Moisés.
104. Graola Deledda. Cuentos de la Cerdeña.
105. Antología taurina.
106. Manuel Carretero. La espuma de Venus.
107. Federico Rahola. Los ingleses vistos por un latino.
108. Eça de Queiroz. La nodriza.
109. A. de Chamisso. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra.
110. M. Sarmento. Así.
111. Felipe Trigo. A todo honor.
112. Manuel Ugarte. Los estudiantes de París.
113. Fray Luis de León. La perfecta casada.
114. Jorge Manrique. Poesías.
115. El Abate Prévost. Manón Lescaut.
116. J. Givanel Mas. Prosa epistolar.
117. J. Givanel Mas. Devocionario poético.
118. Miguel A. Ródenas. De las majadas al Otero.
119. E. Marquina. Juglarías.
120. Gabriel Miró. Los amigos, los amantes y la muerte.
121. S. Rualñol. Hojas de la vida.
122. F. de Lamartine. Rafael.
123. A. Karr. El perro de Sir John.
124. E. Zamacols, Rick.
125. A. de Lamartine, Graziella.

OBRA NUEVA

ACABA DE PUBLICARSE

KARL VORLÄNDER

HISTORIA DE LA FILOSOFIA

TRADUCCION DE LA SEXTA EDICION ALEMANA POR

J. V. VIQUEIRA

CATEDRÁTICO DE FILOSOFÍA DE EL INSTITUTO DE LA CORUÑA

PRÓLOGO DE

JOSÉ ORTEGA Y GASSET

CATEDRÁTICO DE FILOSOFÍA DE LA UNIVERSIDAD DE MADRID

Dos tomos: Ptas. 30

Encuadernados en tela, Ptas. 34

NOTA.—Tot hom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remeten l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebra a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravios si no's remet, ademés 30 céntims per a certificat. Als corresponents se'ls otorguen rebaixes.

A LA PLAÇA DE SANT JAUME

—Qui s'ha mort?
—No, dona, si no és un enterro! Si són els nous regi-
dors que comencen la feina!